

ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑ

PAP14

Η ΣΤΟΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΛΟΤΗΤΑ

Η στοματική κοιλότητα χωρίζεται με τους φραγμούς των δοντιών σε δύο μοίρες:

την έξω, η οποία είναι μικρότερη και λέγεται **προστόμιο**

και την έσω, η οποία είναι μεγαλύτερη και λέγεται **κυρίως στοματική κοιλότητα**

Προστόμιο

Έχει δύο τοιχώματα:

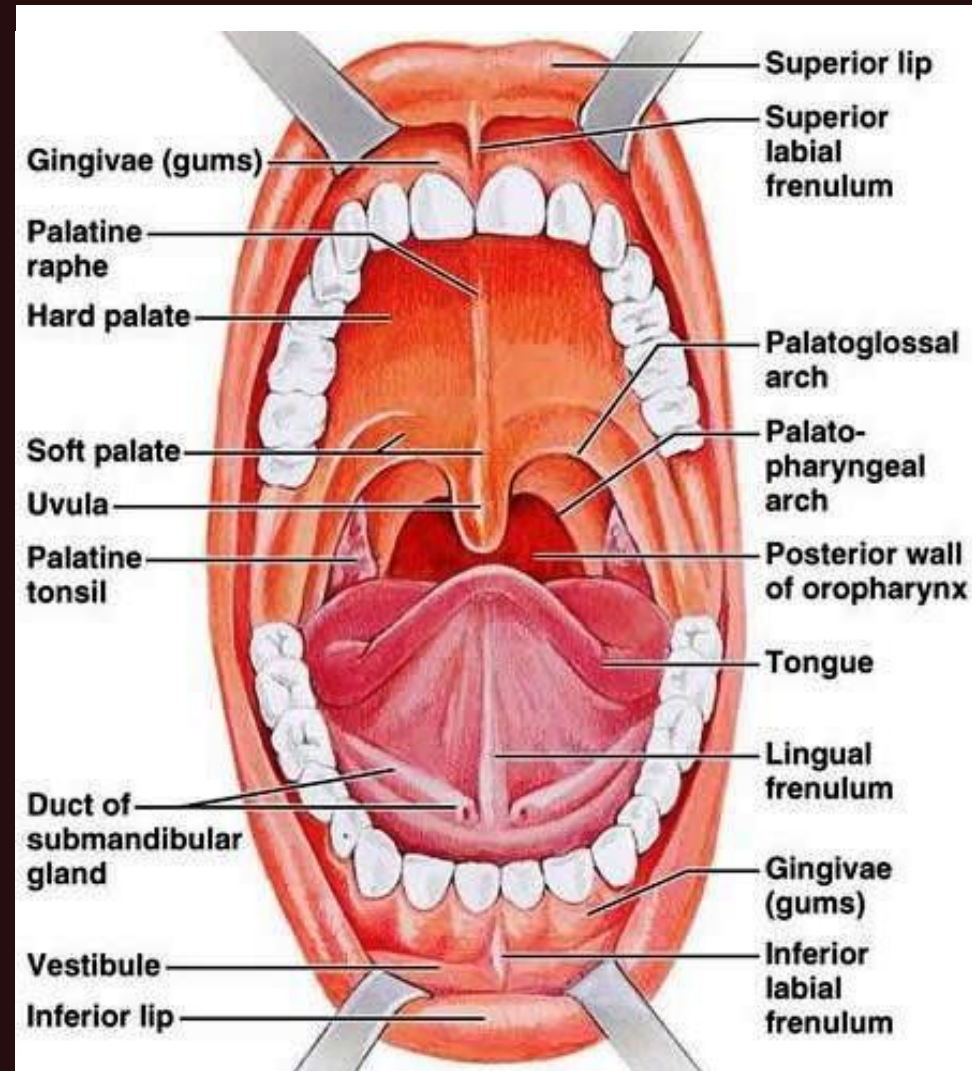
α) το **έξω**, το οποίο σχηματίζεται από τα χείλη και τις παρειές (μάγουλα).

Σε αυτό βρίσκεται η στοματική σχισμή, με την οποία το προστόμιο επικοινωνεί με τον εξωτερικό κόσμο,

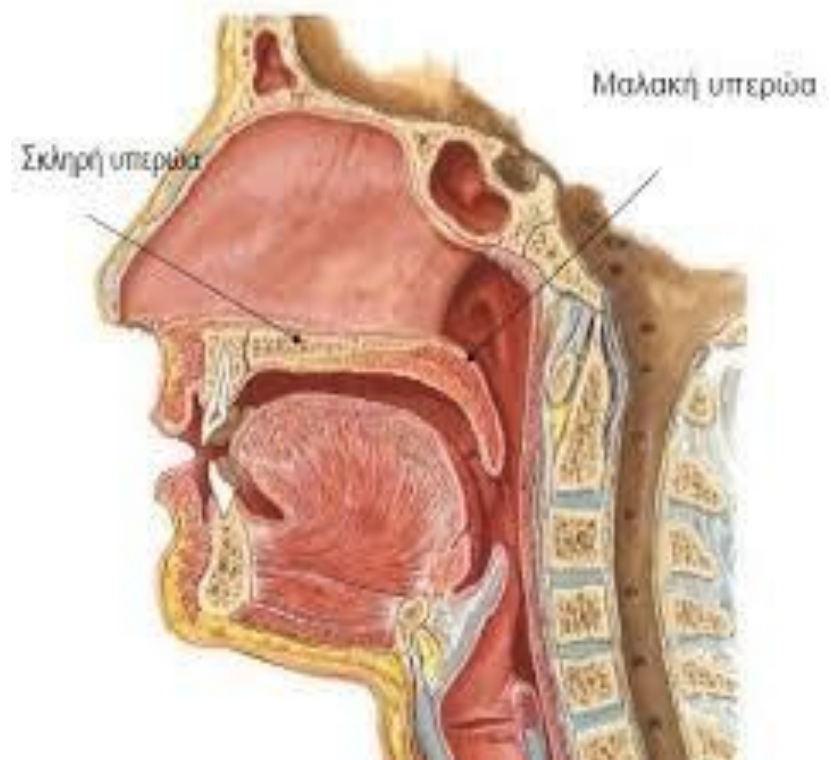
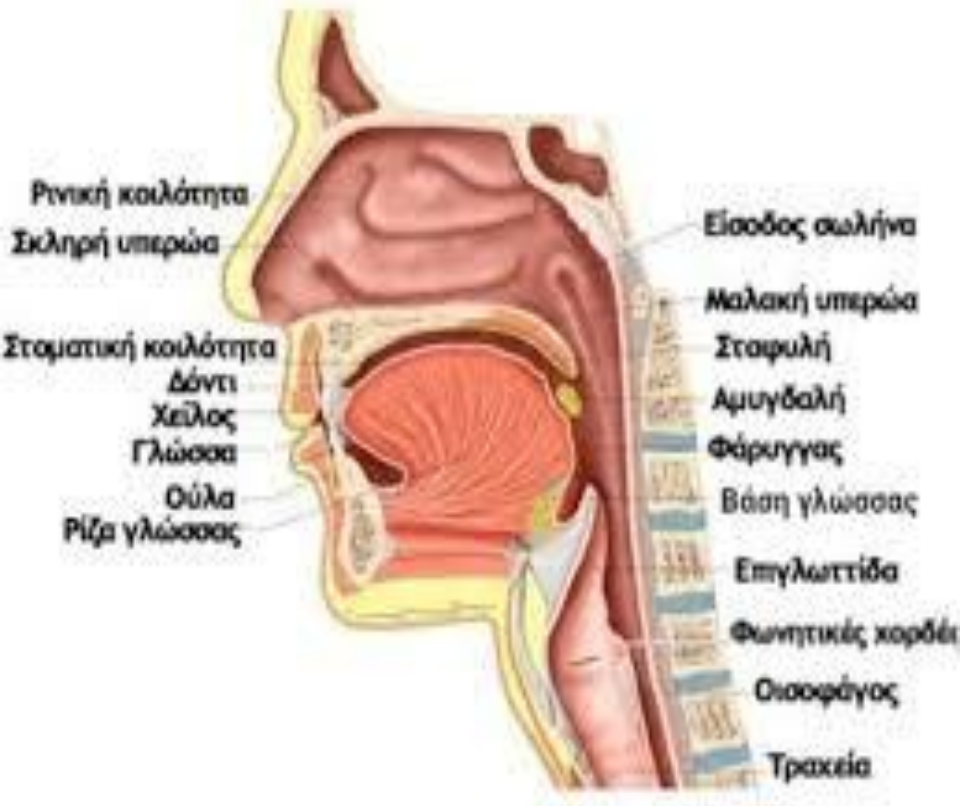
β) το **έσω**, το οποίο σχηματίζεται από τα δόντια και τα ούλα

Κυρίως στοματική κοιλότητα

Η κυρίως στοματική κοιλότητα σχηματίζεται από μπροστά και από τα πλάγια από τα δόντια και τα ούλα, από κάτω από το έδαφος του στόματος, στο οποίο βρίσκεται η γλώσσα, από πάνω από την υπερώα (ουρανίσκος) και από πίσω από τον ισθμό του φάρυγγα.

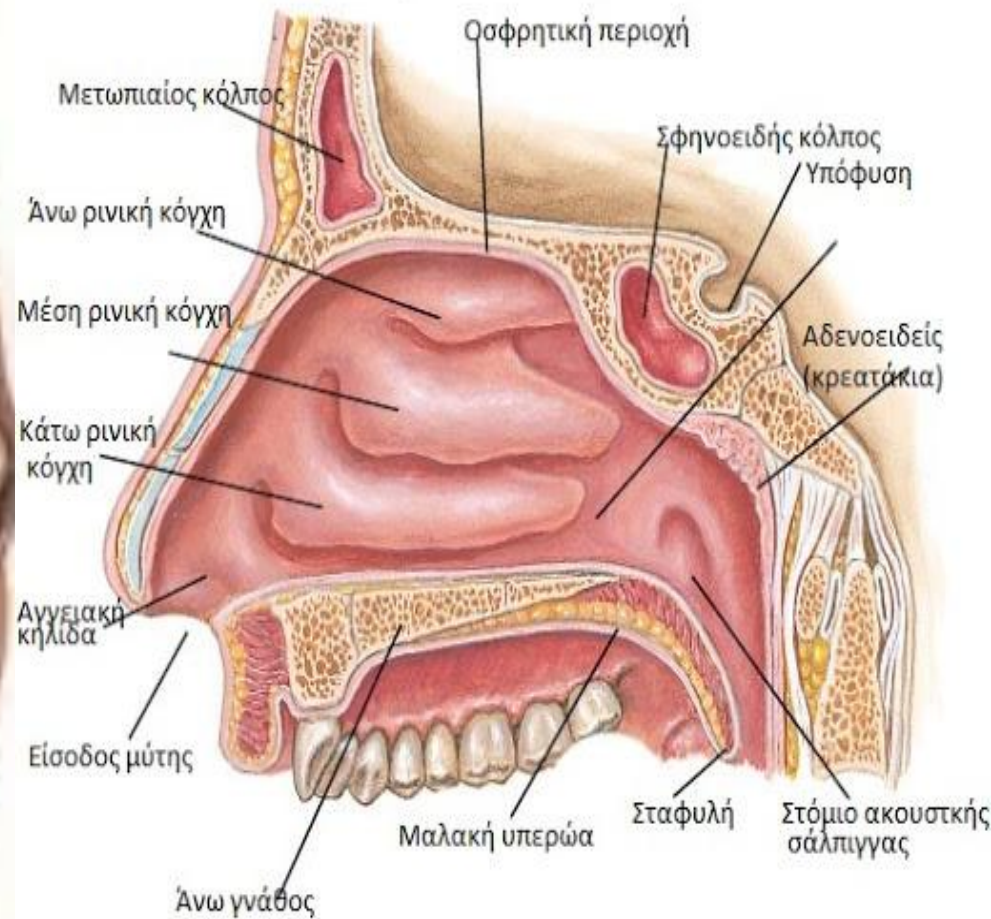
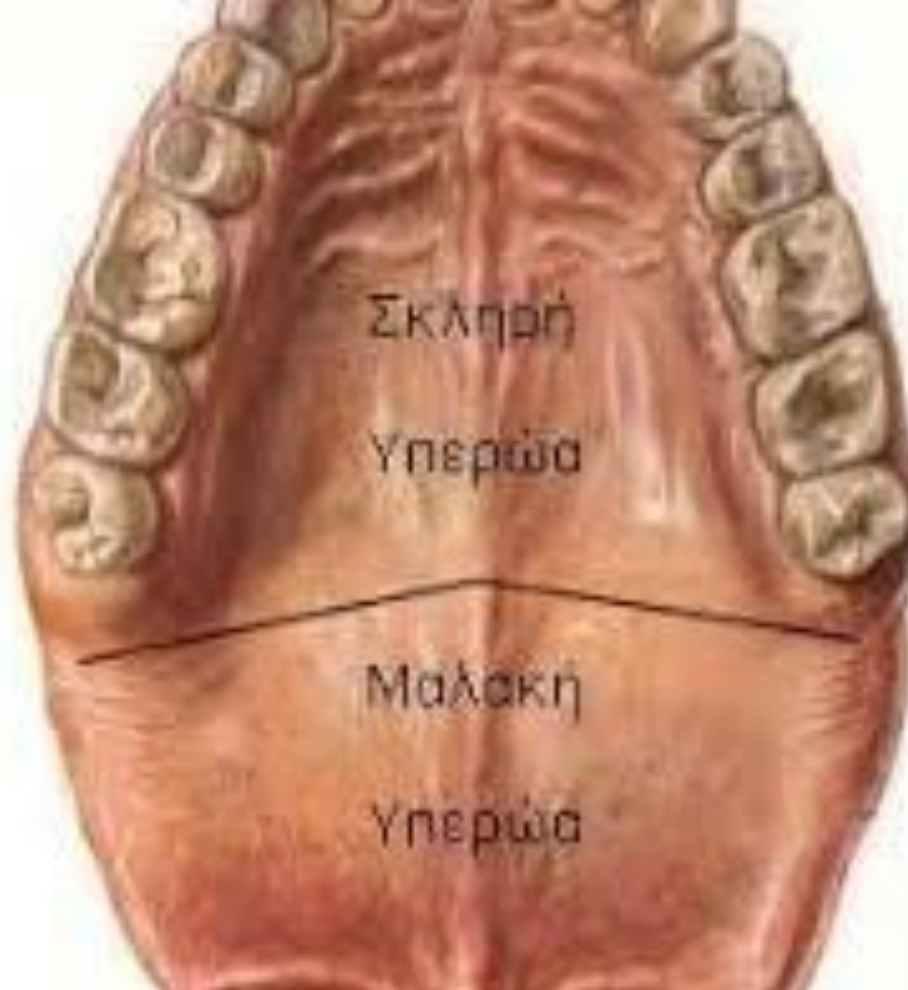

Υπερώα

Είναι το πάνω τοίχωμα της κυρίως στοματικής κοιλότητας, την οποία χωρίζει από τις ρινικές κοιλότητες

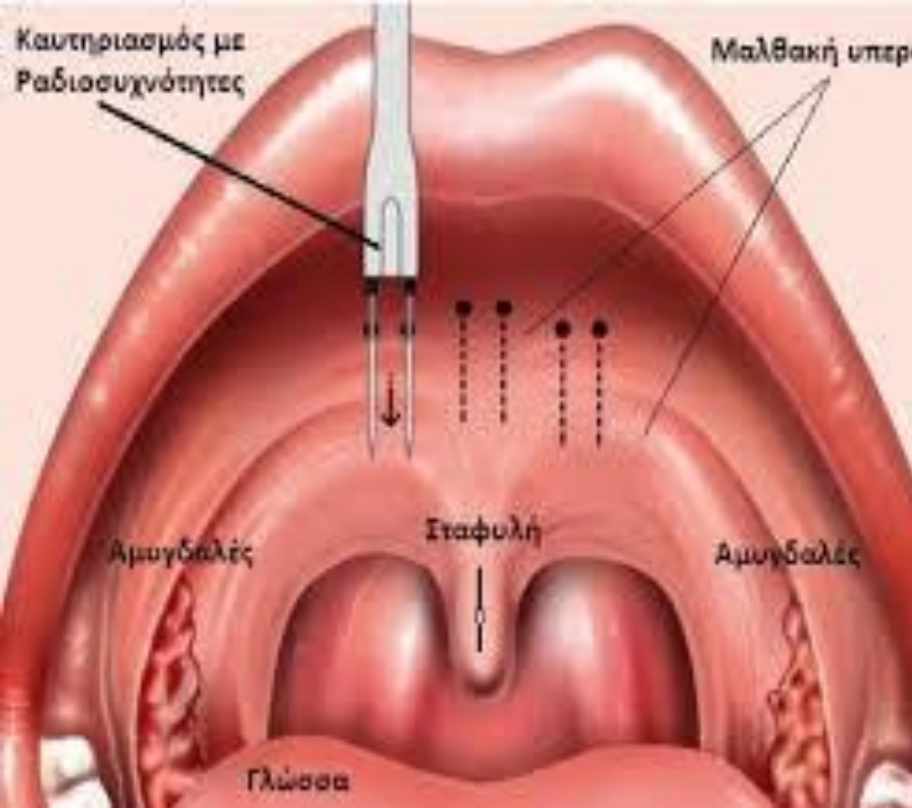
Διαιρείται σε δύο τμήματα:
α) **τη σκληρή υπερώα** και
β) **τη μαλακή υπερώα**

- α) **τη σκληρή υπερώα** που είναι το μπροστινό τμήμα της υπερώας και σχηματίζεται από οστά (**υπερώιο οστό και την άνω γνάθο**) και
- β) **τη μαλακή υπερώα** που είναι το πίσω μέρος της υπερώας και δεν έχει οστά

- α) **τη σκληρή υπερώα** που είναι το μπροστινό τμήμα της υπερώας και σχηματίζεται από οστά (**υπερώιο οστό και την άνω γνάθο**) και
β) **τη μαλακή υπερώα** που είναι το πίσω μέρος της υπερώας και δεν έχει οστά

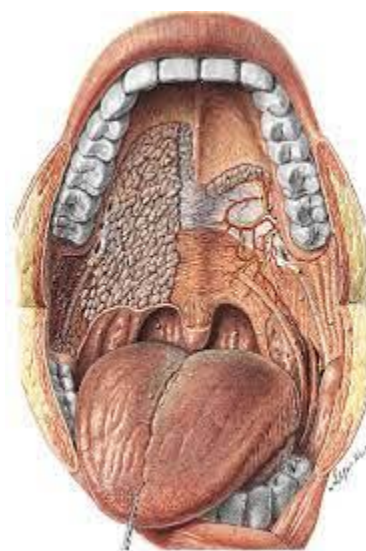
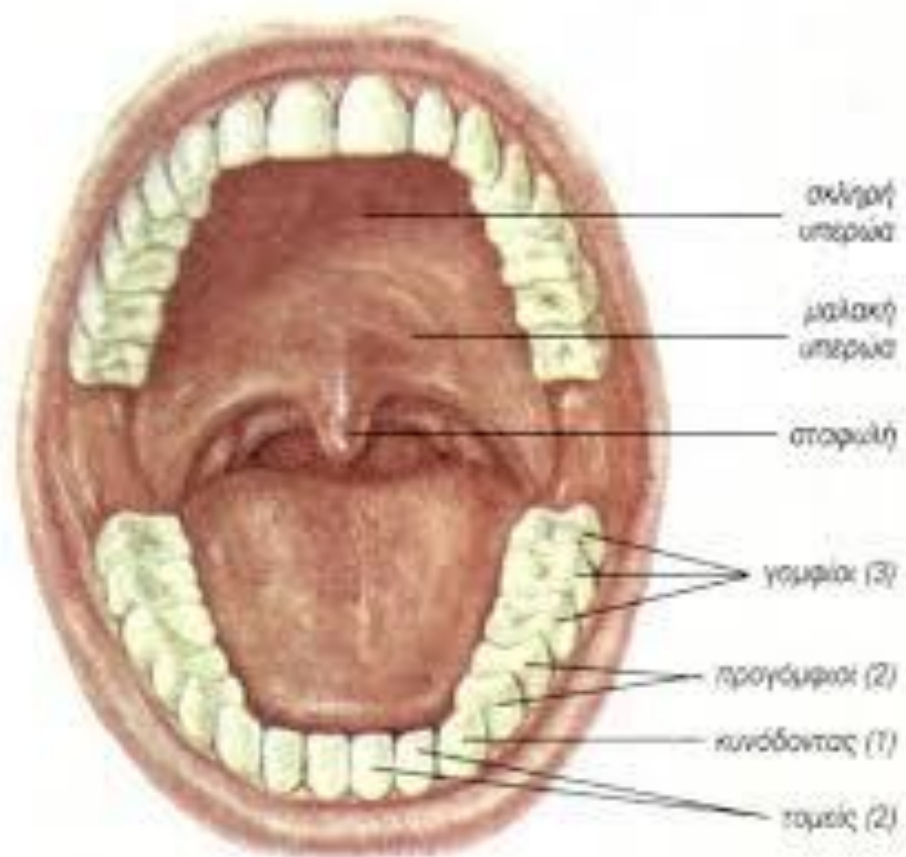
Η μαλακή υπερώα καταλήγει πίσω στη **σταφυλή**, η οποία κατά την *κατάποση* ανεβαίνει και **φράσσει την είσοδο προς τη ρινική κοιλότητα** για να μην μπουν τροφές σε αυτή.

Η υπερώα **συμμετέχει στην ομιλία** με το σχηματισμό ορισμένων φθόγγων.

ροχαλητό.

Κατά τον ύπνο με ανοικτό το στόμα στην ύπτια θέση (ανάσκελα) η **μαλακή υπερώα ταλαντεύεται** από το ρεύμα του αέρα, προκαλώντας το γνωστό μας **ροχαλητό**.

Τα δόντια

Τα δόντια είναι σκληρά όργανα τα οποία χρησιμεύουν για τη **μάσηση της τροφής**. Βρίσκονται μέσα στα **οδοντικά φατνία** των **γνάθων** και συναρθρώνονται με ειδική σύνδεση τη **γόμφωση**. Διακρίνονται σε **νεογιλά** και **μόνιμα**.

νεογιλά δόντια

Νεογιλά δόντια μέσα στα οδοντικά φατνία

Τα νεογιλά δόντια

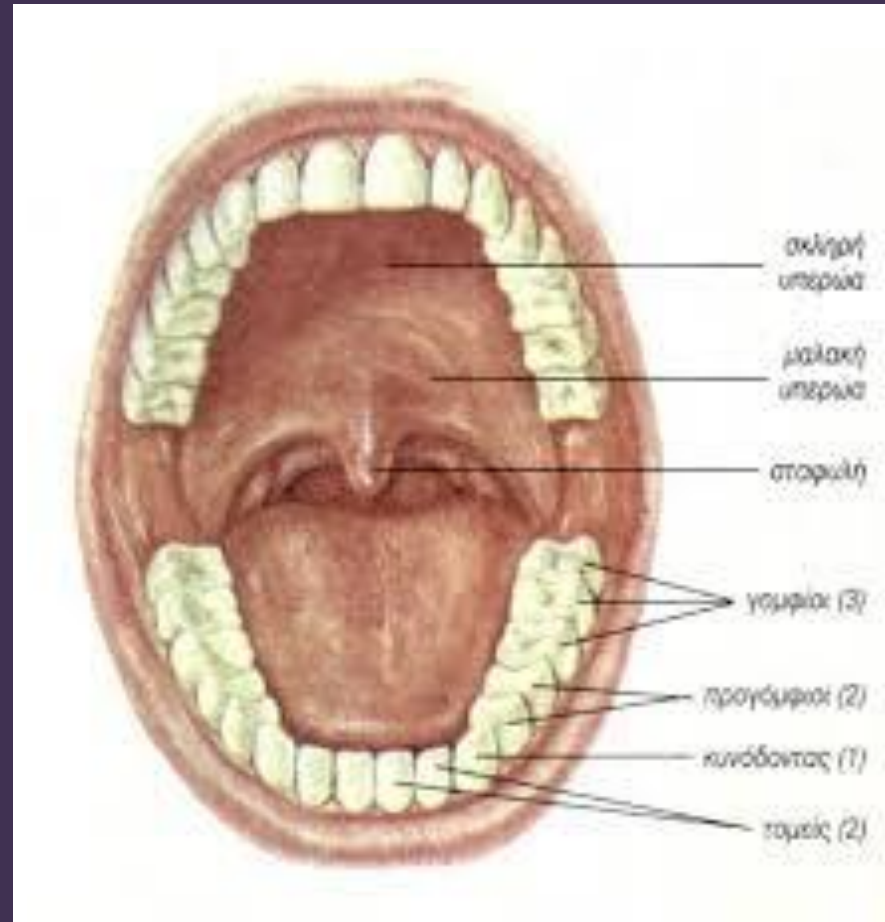
- Τα νεογιλά δόντια ανατέλλουν (βγαίνουν) από την ηλικία των **6 μηνών** περίπου και ολοκληρώνεται η ανατολή τους έως την ηλικία των **δύο ετών**. Είναι συνολικά **είκοσι** και αντικαθίστανται από τα **μόνιμα δόντια**.

	Εμφάνιση (σε μήνες)	Πτώση (σε χρόνια)
άνω γνάθος		
κεντρικός τομέας	9.6	7.0
πλάγιος τομέας	12.4	8.0
κυνόδοντες	18.3	11.0
1ος γομφίος	15.7	10.0
2ος γομφίος	26.2	10.5
κάτω γνάθος		
2ος γομφίος	26.0	11.0
1ος γομφίος	15.1	10.0
κυνόδοντες	18.2	9.5
πλάγιος τομέας	11.5	7.0
κεντρικός τομέας	7.8	6.0

Τα νεογιλά δόντια

Τα μόνιμα δόντια

- Τα μόνιμα δόντια είναι τριάντα δύο και *ανάλογα με τη λειτουργία τους διαθέτουν και αντίστοιχο σχήμα.*
Σε κάθε γνάθο (άνω και κάτω) υπάρχουν δεκαέξι δόντια κατανεμημένα σε αντιστοιχία στο δεξιό και το αριστερό κομμάτι της γνάθου. Τα δόντια αυτά είναι:
**δύο κεντρικοί και δύο πλάγιοι τομείς (κοπτήρες),
δύο κυνόδοντες,
τέσσαρες προγόμφιοι και
έξι γομφίοι**

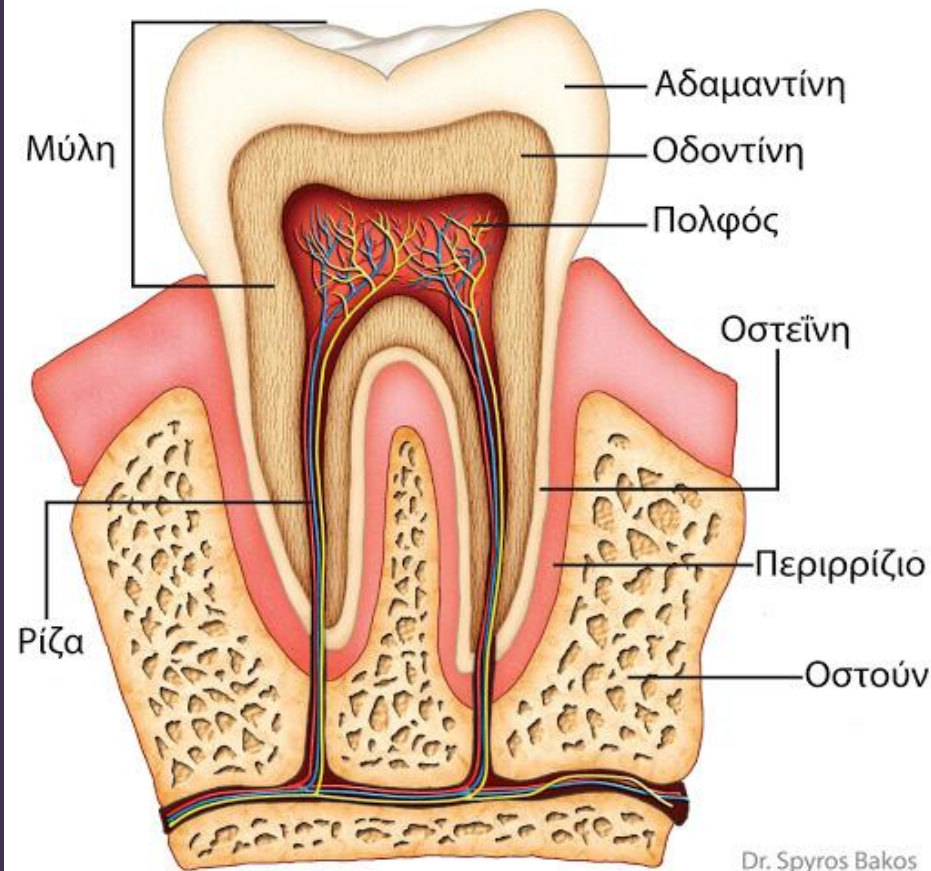
- Σε κάθε δόντι υπάρχει η **μύλη** και η **ρίζα ή ρίζες** για τα πίσω δόντια. Η **μύλη** είναι το τμήμα του δοντιού το οποίο φαίνεται μέσα στη στοματική κοιλότητα και η **ρίζα** το τμήμα το οποίο βρίσκεται μέσα στο οστό.

Το κάθε δόντι αποτελείται από **σκληρές ουσίες**, δηλαδή την **αδαμαντίνη**, την **οδοντίνη** και την **οστέινη** και τις **μαλακές ουσίες**, δηλαδή τα αγγεία και τα νεύρα που βρίσκονται στο κέντρο του δοντιού και με μία λέξη ονομάζονται **πολφός**.

Το μεγαλύτερο μέρος των δοντιών αποτελείται από την οδοντίνη, η οποία καλύπτεται στην περιοχή της μύλης από την αδαμαντίνη και στην περιοχή της ρίζας από την οστέινη.

Η αδαμαντίνη είναι η πιο σκληρή ουσία του ανθρώπινου σώματος

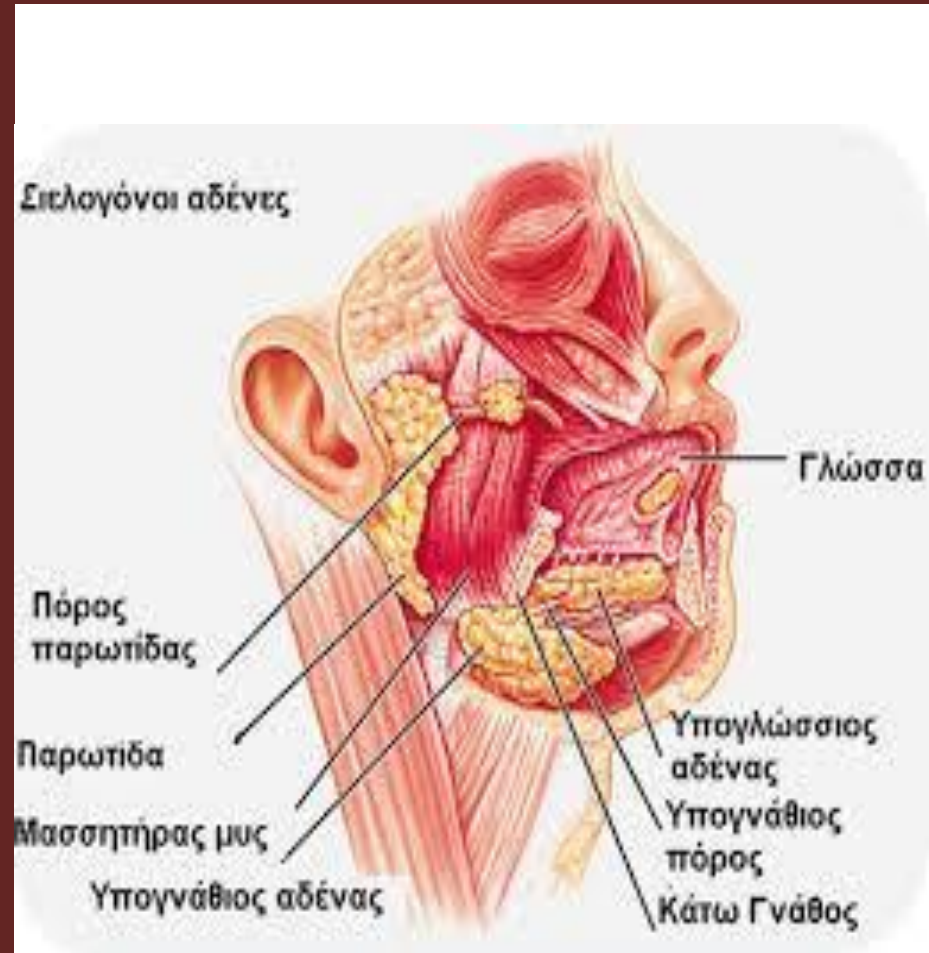
Τα μέρη του δοντιού

Dr. Spyros Bakos

Οι σιαλογόνοι αδένες

- διακρίνονται σε **μικρούς και μεγάλους**. Όλοι οι σιαλογόνοι αδένες παράγουν το **σάλιο**, το οποίο περιέχει βλέννα, το ένζυμο **πτυαλίνη** (απαραίτητο για την πέψη στη στοματική κοιλότητα), **κάλιο** και άλλα **ιόντα**. Το **σάλιο** χρησιμεύει στην **κατάποση**, στον **αυτοκαθαρισμό** της στοματικής κοιλότητας, στην **αίσθηση της γεύσης** και στην **πέψη** των τροφών.

Οι μικροί σιαλογόνοι αδένες

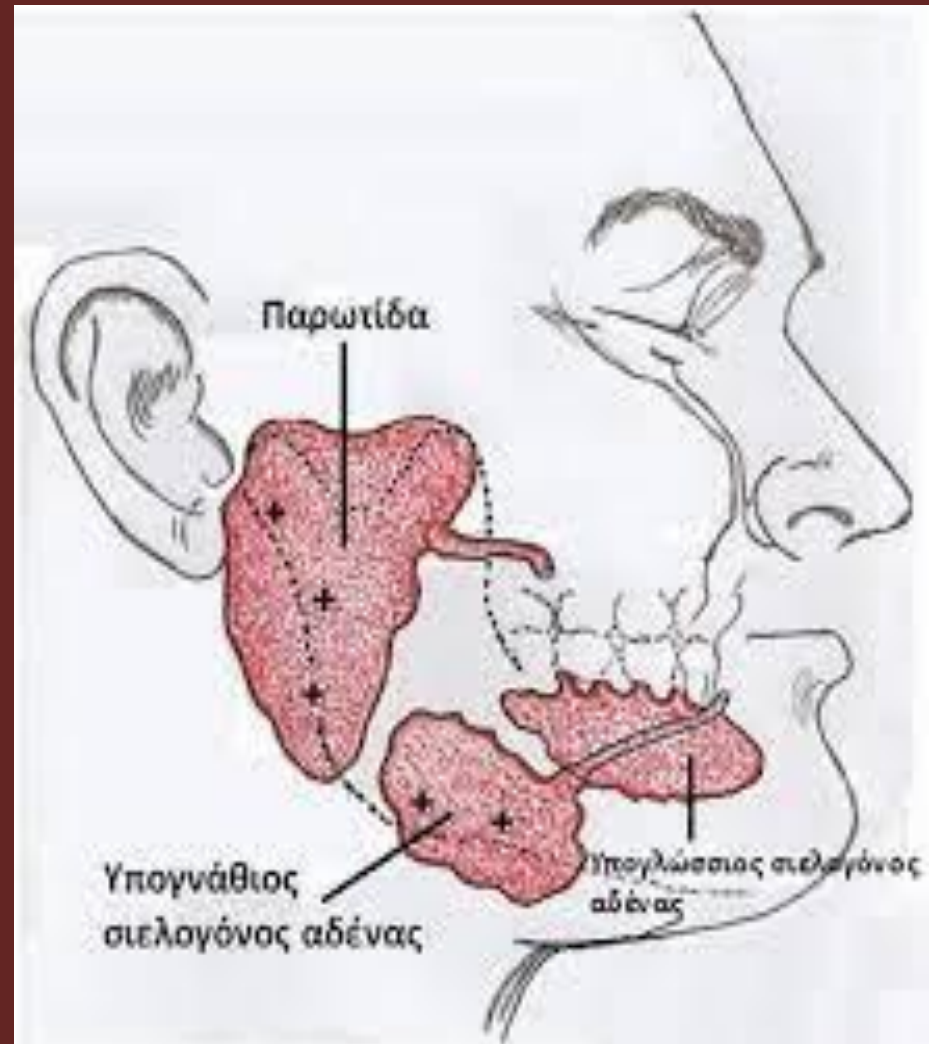
- Οι **μικροί σιαλογόνοι αδένες** βρίσκονται στο βλεννογόνο της στοματικής κοιλότητας και αναλόγως με τη θέση τους περιγράφονται σαν χειλικοί, παρειαιοί, υπερώιοι και γλωσσικοί αδένες.

Οι μεγάλοι σιαλογόνοι αδένες

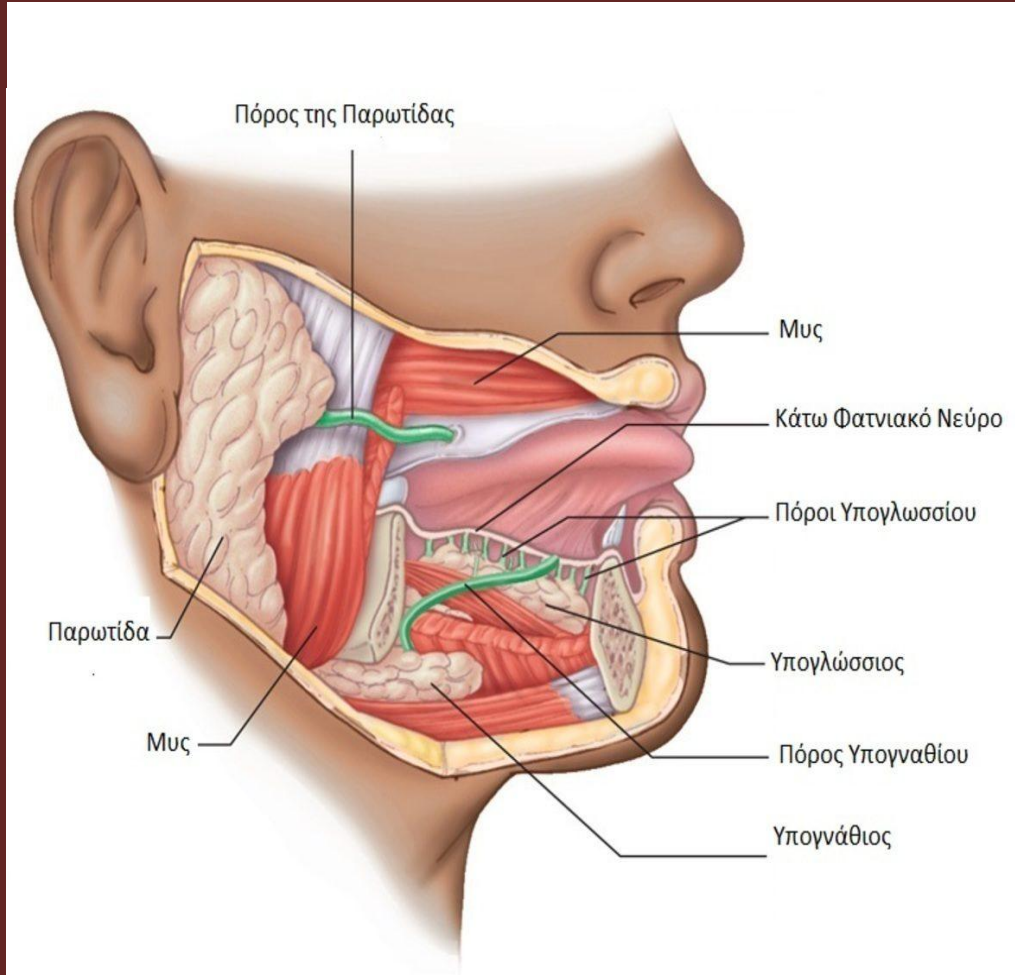
- Οι **μεγάλοι σιαλογόνοι αδένες**

είναι τα εξής ζευγάρια (δεξιά-αριστερά):
οι παρωτίδες,
οι υπογνάθιοι και
οι υπογλώσσιοι.

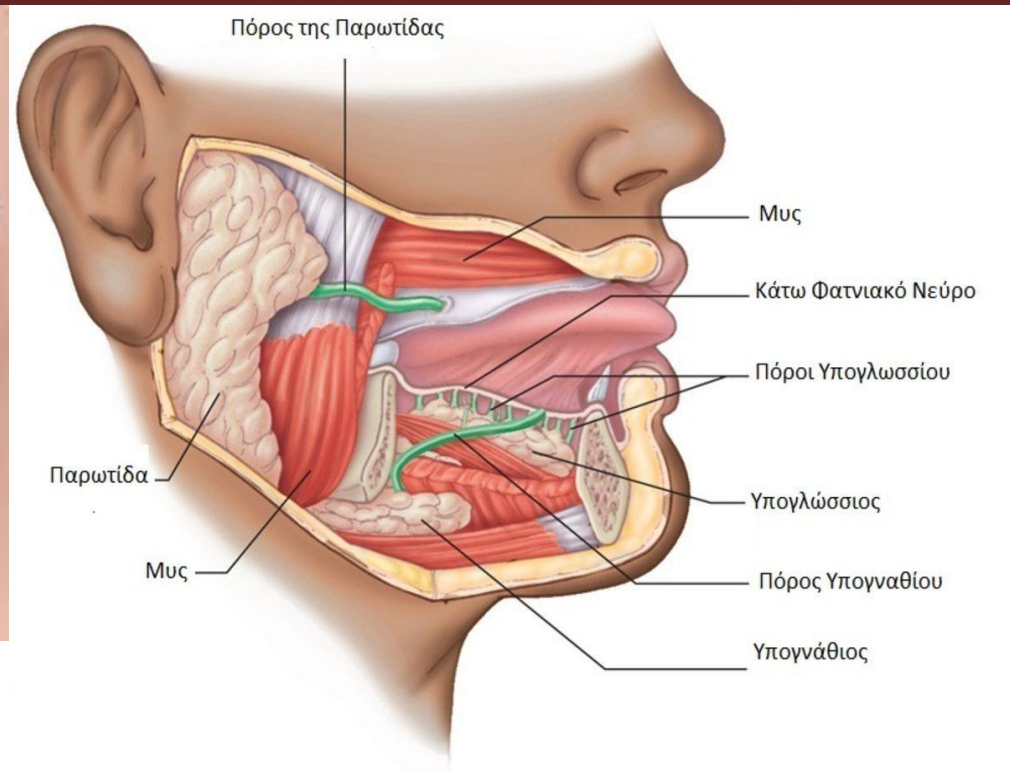

Η παρωτίδα

- Είναι ο **μεγαλύτερος** από τους μεγάλους σιαλογόνους αδένες. Βρίσκεται κάτω από το δέρμα, στην οπισθογναθιαία χώρα πάνω από την κροταφογναθική διάρθρωση. Εκβάλλει με πόρο στο προστόμιο απέναντι από τη μύλη του 2ου άνω γομφίου.

Υπογνάθιος και υπογλώσσιος αδένας

Υπογνάθιος

Βρίσκεται κάτω από την κάτω γνάθο και εκβάλλει με πόρο κάτω από τη γλώσσα.

Υπογλώσσιος

Είναι ο **μικρότερος** από τους μεγάλους σιαλογόνους αδένες και εκβάλλει κάτω από τη γλώσσα.